

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/588/2015
Identifikačné číslo spisu:	1513236524
Dátum vydania rozhodnutia:	22.11.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1513236524.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu V. Q., bývajúceho v F. R., H. XXXX/X, v dovolacom konaní zastúpeného Mgr. Petrom Neštepným, advokátom so sídlom v Bratislave, Ferienčíkova 7, proti žalovanému Retail Value Stores, a.s., so sídlom v Bratislave, Panónska cesta 16, IČO: 47 256 770, v dovolacom konaní zastúpenému JUDr. Michal Matulník, advokát, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kýčerského 5, o neplatnosť skončenia pracovného pomeru a náhradu mzdy, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 47Cpr/37/2013, o odvolaní a dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 9. júna 2015 sp. zn. 8CoPr/6/2015, takto

rozhodol:

Konanie o odvolaní z a s t a v u j e .

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V rozsudkom zo 16. marca 2015 č. k. 47Cpr 37/2013-369 určil, že rozhodnutie žalovaného zo dňa 9.9.2013 o okamžitom skončení pracovného pomeru, dané žalobcovi podľa § 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce, je neplatné, žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom náhrady mzdy sumu 41 183 eur, určil, že pracovný pomer sa skončí právoplatnosťou rozhodnutia a zamietol návrh žalobcu na určenie, že pracovný pomer trvá. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu trovy konania vo výške 18,43 eur, súdny poplatok vo výške 2 570,50 eur a žalobcovi trovy právneho zastúpenia vo výške 5 027,88 eur. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu nedošlo zo strany žalobcu k závažnému porušeniu pracovnej disciplíny, ktoré by zakladalo dôvod na okamžité skončenie pracovného pomeru. Žalobe žalobcu o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru preto vyhovel. Podľa § 79 ods. 1 Zákonníka práce vyhovel návrhu žalovaného a rozhodol o skončení pracovného pomeru a súčasne zamietol návrh žalobcu o určenie, že jeho pracovný pomer u žalovaného trvá. Titulom náhrady mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru priznal žalobcovi náhradu mzdy za obdobie od 3.10.2013 do 16.3.2015, teda za obdobie 16 mesiacov a 9 dní, vychádzajúc z priemerného mesačného zárobku

žalobcu vo výške 2 509 eur. O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p. a o zaplatení súdneho poplatku v zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

2. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 9. júna 2015 sp. zn. 8CoPr/6/2015 opravil napadnutý rozsudok okresného súdu v jeho záhlaví v označení identifikačného čísla žalovaného, napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil a rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania. V odôvodnení rozhodnutia týkajúceho sa merita veci uviedol, že okresný súd hodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade so zásadami vyplývajúcimi z § 132 O.s.p. dospel k správny skutkovým záverom o porušení pracovných povinností žalobcom, ktoré však svojou intenzitou nezakladalo závažné porušenie pracovnej disciplíny. Následne vyvodil aj správne právne závery, keď na vec aplikoval zodpovedajúce ustanovenia Zákonníka práce (§ 68 ods. 1, písm. b/, § 70, § 77, § 79 ods. 1, § 134), ktoré aj správne vyložil v súlade s ustálenou súdnou a výkladovou praxou. Dôvody vedúce k vyhovneniu návrhu žalobcu na určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, aj náležite v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil, pričom sa dôsledne vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentmi sporových strán. Dospel k záveru, že obsah ním uplatnených odvolacích dôvodov v zmysle § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p. nie je spôsobilý spochybniť správnosť záverov súdu prvého stupňa. Na zdôraznenie správnosti rozsudku sa vyjadril k právne podstatným aspektom prípadu z hľadiska odvolacích námietok žalovaného. K jeho námietke, podľa ktorej okresný súd konal so subjektom, ktorý nemal spôsobilosť byť účastníkom konania uviedol, že v priebehu konania pred súdom prvého stupňa došlo síce k zániku pôvodne označeného žalovaného Retail Value Stores, a.s., so sídlom Panónska cesta č. 16, Bratislava, IČO: 43 768 083, jeho výmazom z obchodného registra ku dňu 01.02.2015, avšak v dôsledku jeho splynutia so spoločnosťou Tsar Holding N.V., vznikla spoločnosť: Retail Value Stores, a.s., so sídlom Panónska cesta č. 16, Bratislava, IČO: 47 256 770, ktorá sa stala jeho univerzálnym právnym nástupcom. Správne preto postupoval okresný súd, keď podľa § 107 ods. 4 O.s.p. pokračoval v ďalšom konaní s týmto (univerzálnym) právnym nástupcom pôvodne označeného (zaniknutého) subjektu, ktorého zastúpenie právnymi zástupcami zánikom pôvodne označeného žalovaného nezaniklo (§ 33b ods. 2, veta druhá Občianskeho zákonníka). Žalovaný teda nedôvodne argumentuje nedostatkom svojej spôsobilosti byť účastníkom konania a povinnosťou súdu prvého stupňa z úradnej moci konanie zastaviť. Žalovaným uplatnený dovolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. b/ O.s.p. preto neobstoí. K výroku o oprave rozhodnutia uviedol, že v záhlaví rozsudku okresného súdu došlo k zrejmej nesprávnosti v označení identifikačného čísla žalovaného, preto túto zrejmu nesprávnosť opravil tak, aby správne označenie tohto údajja žalovaného korešpondovalo s jeho zápisom v obchodnom registri.

3. Tento rozsudok krajského súdu napadol podaním z 28.8.2015 označeným ako odvolanie žalovaný. Uviedol, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. a že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil. Pokiaľ ide o vady konania znovu namietal, že okresný súd konal s osobou a rozhodol vo vzťahu k žalovanému ako osobe, ktorá v čase vyhlásenia rozsudku okresným súdom do iure neexistovala, lebo dňa 1. februára zanikla z dôvodu cezhraničného splynutia s jej jediným akcionárom. Vo vzťahu k výroku, ktorým krajský súd opravil napadnutý rozsudok okresného súdu v jeho záhlaví namietal, že Občiansky súdny poriadok nevylučuje podanie opravného prostriedku proti opravnému uzneseniu vydanému podľa § 164 O.s.p., ale práve naopak ho vždy pripúšťa. Považoval preto poučenie v rozsudku krajského súdu, že odvolanie proti nemu nie je prípustné, za nesprávne. Postup krajského súdu považoval za vadný aj preto, lebo vykonať opravu je príslušný ten súd, o ktorého rozsudok ide. Ak opravu rozsudku okresného súdu vykonal krajský súd, bola mu aj odňatá možnosť pred súdom konať z dôvodu porušenia zásady dvojínštánčnosti konania. Navyše, opravou prvostupňového rozsudku de facto jeho rozsudok zmenil tak, že v rámci odvolacieho konania zamenil účastníka konania na strane žalovaného, čo je v rozpore s ustanovením § 156 ods. 4 O.s.p. Rozhodnutie krajského súdu považoval za zjavne nesprávne a arbitrárne. Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaný v podaní z 20. októbra 2015 označenom ako dovolanie uviedol, že vzhľadom na dôvody

uvedené v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky z 24. septembra 2015 sp. zn. II. ÚS 673/2015 (ústavný súd tu rozhodoval o sťažnosti žalovaného podanej proti vyššie citovaným rozhodnutiam okresného a krajského súdu), ktorý jeho sťažnosť odmietol ako neprípustnú z dôvodu, že nevyčerpal opravný prostriedok formou podania dovolania, žiada, aby jeho podanie z 28.8.2015 označené ako odvolanie (podané v zákonnej lehote podľa § 240 ods. 1 O.s.p.) podľa obsahu a dôvodov bolo považované aj za mimoriadny opravný prostriedok a teda za dovolanie proti označenému rozsudku krajského súdu. Za dôvody dovolania označil vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. b/ a písm. f/ O.s.p. a žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu a tiež okresného súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konania.

5. Žalobca vo vyjadrení uviedol, že navrhuje opravné prostriedky podané žalovaným odmietnuť, resp. zamietnuť.

6. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), pristupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 30. júni 2016, postupoval na základe úpravy prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C.s.p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže dovolanie v tejto veci bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti (funkčnej príslušnosti) bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho tu v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku rešpektujúc, že podľa § 470 ods. 2 C.s.p. procesné účinky dovolania podaného pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované aj po 30. júni 2016. Nevyhnutnosť takéhoto posudzovania vyplýva tiež zo základných princípov Civilného sporového poriadku, a to princípu spravodlivej ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán dovolacieho konania, ktoré začalo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a ods. 2 C.s.p.), a princípu ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C.s.p.).

7. V danej veci, z hľadiska posúdenia podmienok prípustnosti opravných prostriedkov uplatnených žalovaným bolo rozhodujúce, posúdiť najskôr povahu procesných úkonov urobených žalovaným. Podľa dovolacieho súdu podanie žalovaného z 28.8.2015 treba považovať, posudzujúc ho nielen podľa jeho označenia, ale hlavne podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 C.s.p., rovnako § 41 ods. 2 O.s.p.), za odvolanie. Z obsahu tohto podania je totiž zrejmé, že žalovaný namietal vady konania uvedené v § 221 ods. 1 O.s.p., za ktoré považoval najmä to, že súd prvej inštancie (nie odvolací súd) konal s osobou a rozhodol vo vzťahu k osobe, ktorá v čase vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie nemala spôsobilosť byť účastníkom konania, že krajský súd o oprave rozsudku súdu prvej inštancie rozhodol v rozpore s ustanovením § 164 O.s.p. (opravou zamenil stranu sporu na strane žalovaného, čo je v rozpore s ustanovením § 156 ods. 4 O.s.p.) a že v jeho rozsudku sa nachádza nesprávne poučenie o neprípustnosti podania odvolania, čím mu je len formálne (nie v skutočnosti) znemožnené podanie riadneho opravného prostriedku proti „opravnému rozhodnutiu“. Žalovaný uvedenými dôvodmi jasne dáva najavo, že tento opravný prostriedok považuje za procesne možný a že ním predovšetkým napáda správnosť rozsudku krajského súdu vo výroku, ktorým krajský súd rozhodol o oprave rozsudku. Obsah tohto procesného úkonu, včítane jeho označenia nepochybne svedčí o tom, že žalovaným navonok prejavená vôľa v čase urobenia úkonu smerovala k podaniu odvolania. Tento záver potvrdzuje aj fakt, že sám žalovaný na priamu výzvu súdu prvej inštancie, či jeho podanie treba považovať za odvolanie alebo za dovolanie, prostredníctvom svojho advokáta (teda osoby znalej práva) oznámil, že uvedené podanie podľa označenia ako aj obsahu treba považovať za odvolanie žalovaného proti rozsudku krajského súdu (viď podanie žalovaného zo 16.9.2015 č. I. 452 spisu). Aj Ústavný súd Slovenskej republiky v dôvodoch uznesenia z 24. septembra 2015 sp. zn. II. ÚS 623/2015 rozhodujúc o sťažnosti žalovaného proti uvedeným rozsudkom konštatoval, že žalovaný dovolanie proti rozsudku krajského súdu nepodal. Napokon, žalovaný ani v podaní z 20. októbra 2015 označenom ako dovolanie svoj úmysel, aby jeho podanie z 28.8.2015 bolo považované aj za dovolanie žiadnymi prijateľnými argumentmi nevysvetľuje. Jeho snahu o „zmenu“ formy ním urobeného procesného úkonu najvyšší súd považuje za vyslovene účelovú, prameniacu len z dôvodov uvedených v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky

(odmietnutie jeho sťažnosti ako neprípustnej pre nevyčerpanie všetkých právnych prostriedkov ochrany) s tým, aby aj pre tento dodatočne urobený procesný úkon bola zachovaná zákonná lehota na jeho podanie uvedená v § 240 ods. 1 O.s.p.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.), skúmal preto jednotlivo u podania označeného žalovaným ako odvolanie, či daný opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré bolo možné týmto opravným prostriedkom napadnúť a u podania označeného ako dovolanie, či ho žalovaný podal v zákonom stanovenej lehote.

9. I keď Občiansky súdny poriadok výslovne nevypočítava procesné podmienky konania, možno z neho vyvodíť, že procesné podmienky sú také vlastnosti súdu a účastníkov konania, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ občianskeho súdneho konania vyplývajúci zo základných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (v prvej hlave prvej časti). Na strane súdu k podmienkam konania patria také jeho vlastnosti, ktoré vymedzujú jeho práva a povinnosti ako orgánu štátu konať a vydať rozhodnutie. Takouto vlastnosťou je nepochybne aj funkčná príslušnosť, úprava ktorej dáva odpoveď na otázku, ktorý súd je príslušný konať a rozhodovať o veci v inštančnom postupe. Chýbajúca funkčná príslušnosť na prejednanie určitej veci predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

10. V občianskom súdnom konaní je súdom prvého stupňa zásadne okresný súd (§ 9 ods. 1 O.s.p.), krajský súd ním bol len v taxatívne uvedených prípadoch (§ 9 ods. 2 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodoval o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov, ale len ako súdov prvého stupňa (§ 10 ods. 2 O.s.p.). Z ustanovenia § 201 O.s.p. vyplývalo, že účastník mohol napadnúť odvolaním len rozhodnutie súdu prvého stupňa, pokiaľ to zákon nevyklúčoval.

11. V preskúmvanej veci žalovaný napadol odvolaním rozsudok krajského súdu vo výroku, ktorým krajský súd rozhodol o oprave rozsudku. Proti rozhodnutiu o oprave rozsudku možno síce podať odvolanie, avšak vzhľadom na podmienku uvedenú v citovanom ustanovení § 201 O.s.p. len v tom prípade, ak o oprave rozhodol súd prvej inštancie. Predmetný rozsudok, včítane časti, ktorým bolo rozhodnuté o oprave, však nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvej inštancie, ale rozhodnutím krajského súdu ako súdu odvolacieho, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa (porovnaj k tomu aj ustálenú judikáтуру, napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Co 4/2004, 5 Co 2/2007). Správne bolo preto poučenie v uznesení krajského súdu o neprípustnosti odvolania proti tomuto rozhodnutiu.

12. Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

13. Podľa § 104 ods. 1 prvá veta O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

14. Chýbajúca funkčná príslušnosť akéhokoľvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak do právomoci súdu patrí, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Keďže odvolaním žalovaný napadol rozsudok odvolacieho súdu (nie súdu prvej inštancie), nie je daná funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, z ktorého dôvodu konanie o tomto opravnom prostriedku v súlade s ustanovením § 104 ods. 1 prvá veta O.s.p. zastavil.

15. Pokiaľ ide o podanie žalovaného označené ako dovolanie treba uviesť, že podľa § 240 ods. 1 O.s.p. účastník mohol podať dovolanie do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na súde, ktorý rozhodoval v prvom stupni. Ak odvolací súd vydal opravné uznesenie, plynie táto lehota od doručenia opravného uznesenia.

16. Podľa § 240 ods. 2 O.s.p. zmeškanie lehoty uvedenej v odseku 1 nebolo možné odpustiť. Lehota bola však zachovaná, ak sa dovolanie podá v lehote na odvolacom alebo dovolacom súde.

17. Podľa § 57 ods. 2 O.s.p. lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím

toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

18. Podľa § 57 ods. 3 O.s.p. lehota bola zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

19. V preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu doručovaný zástupcovi žalobcu a zástupcovi žalovaného do vlastných rúk. Obom zástupcom bol doručený 18. augusta 2015. V tento deň nadobudlo predmetné rozhodnutie právoplatnosť (§ 159 ods. 1 O.s.p.). Zákonom stanovená jednomesačná lehota na podanie dovolania skončila žalovanému uplynutím dňa 18. septembra 2015.

20. Žalovaný, ako to vyplýva z odtlačku podacej pečiatky na podaní z 20. októbra 2015 označenom ako dovolanie, podal dovolanie osobne na Okresnom súde Bratislava V 21. októbra 2015, t. j. zjavne po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na podanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku.

21. Keďže zmeškanie lehoty, v ktorej mohol účastník podať dovolanie, nie je možné odpustiť (§ 240 ods. 2 veta prvá O.s.p.), Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného ako oneskorene podané odmietol (§ 447 písm. a/ C.s.p.).

22. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

23. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3: 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.